

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2014-2-21 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 14-24/491-220
Karar Tarihi : 16.07.2014

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR,
Fevzi ÖZKAN, Doç. Dr. Tahir SARAÇ

B. RAPORTÖRLER: Ekrem SOLMAZ, Gözde KARABEL, Hacı Mustafa DUMAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Bugün Televizyon ve Radyo Prodüksiyon A.Ş.
Temsilcisi: Av. Neslihan ÖZTÜRK ORAL
Cinnah Cad. 76/6 Çankaya/Ankara

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş.
Abbasağa Mah. Sungurlar İşhanı No:45
Kat: 2-3 Beşiktaş/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş.'nin, Bugün TV'nin Digiturk platformundaki kanal sırasını değiştirerek dijital platformdaki hâkimiyetini kötüye kullandığı iddiası .
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Bahse konu iddialara ilişkin 25.04.2014 tarih ve 2014-2-21/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun 08.05.2014 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 14-17/326-M sayılı karar ile iddialar hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine hazırlanan 01.07.2014 tarih ve 2014-2-21/ÖA sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Başvuruda özetle; Bugün Televizyon ve Radyo Prodüksiyon A.Ş. (Bugün TV) ile Krea İçerik Hizmetleri ve Prodüksiyon A.Ş. (Digiturk) arasında imzalanan "Taşıma Sözleşmesi" uyarınca Bugün TV'nin yayın hayatına başladığı tarihten bugüne değin Digiturk platformunda 33. kanaldan yayın yaptığı; Bugün TV'nin söz konusu sözleşme kapsamındaki tüm yükümlülüklerini yerine getirmiş olmasına rağmen önceden bilgi verilmeksizin ve herhangi bir gerekçe gösterilmeksizin 17.03.2014 tarihinde Bugün TV'nin Digiturk platformunda 33.kanaldan 48. kanala kaydırıldığı; Digiturk'te yer alan kanalların listesinin bulunduğu Digiturk internet sitesinde Bugün TV'ye yer verilmediği; Bugün TV'nin kanal numarasının değiştirilmesinin Bugün TV'nin beş yıldır edindiği izleyici kitlesinin izleme alışkanlığını ortadan kaldıracacağı ve televizyon kanalının izlenme oranlarının ve reklam gelirlerinin azalmasına neden olacağı iddia edilmiştir.
- (4) **H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, önaraştırma konusu iddialar ile ilgili olarak soruşturma açılmasına gerek bulunmadığı ifade edilmiştir.

I. İNCELEME ve DEĞERLENDİRME

- (5) Başvurunun esasını, Digiturk platformunun, Bugün TV'nin kanal numarasını değiştirmek suretiyle Bugün TV'nin faaliyetlerini zorlaştırdığı ve böylece Digiturk'ün hâkim durumunu kötüye kullandığı iddiaları oluşturmaktadır.

- (6) 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde hâkim durumdaki teşebbüslerin bu durumlarını kötüye kullanmaları *"Bir veya birden fazla teşebbüsün ülkenin bütününde ya da bir bölümünde bir mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu tek başına yahut başkaları ile yapacağı anlaşmalar ya da birlikte davranışlar ile kötüye kullanması hukuka aykırı ve yasaktır."* hükmüne yer verilerek hukuka aykırı bulunmuş ve yasaklanmıştır.
- (7) Herhangi bir teşebbüsün tek taraflı bir eyleminin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinde belirtilen yasak kapsamına girmesi için ilgili teşebbüsün hâkim durumda olması ve bu hâkim durumunu kötüye kullanması gerekmektedir. Bu doğrultuda aşağıda öncelikle pazara ve Digitürk'ün pazardaki konumuna ilişkin bilgiler verildikten sonra Digitürk'ün söz konusu davranışlarının değerlendirilmesine geçilecektir.

I.1. Pazara İlişkin Bilgiler

- (8) Digitürk en genel anlamıyla Türkiye televizyon yayıncılığı hizmetleri piyasasında faaliyet göstermektedir. TV yayıncılığı hizmeti almak isteyen bir izleyici bu hizmeti farklı teknolojiler aracılığıyla ve farklı ödeme şekilleri ile alabilmektedir. Günümüzde TV yayınları evlere analog karasal, dijital karasal, uydu, kablo veya IPTV gibi teknolojiler ile ulaşmaktadır.
- (9) İzleyiciler TV yayınlarına normal/kılçık anten ile (analog karasal) veya bir uydu alıcısı (*set-top-box*) satın aldıktan sonra ücretsiz olarak ulaşabilmektedir. Bunun yanında ödemeli TV (*Pay TV*) yayıncılığında izleyiciye aylık belirli bir abonelik bedeli karşılığında hizmet sağlanmaktadır. Türkiye'de hâlihazırda ödemeli yayıncılık hizmeti Digitürk (uydu platform işletmecisi), D-Smart¹ (uydu platform işletmecisi), Kablo TV (analog) ve Kablo TV-Teledünya (dijital) ile Tivibu (IPTV) tarafından verilmektedir.
- (10) "Platform işletmecisi" adı verilen kuruluşlar kanalları paketleme, şifreleme ve iletimini içeren bir hizmet sağlamaktadır. Digitürk; Türksat ve Eutelsat uyduları aracılığıyla, uydu platform işletmecisi olarak ödemeli yayıncılık yapmaktadır. Bu bağlamda teşebbüsün hâkim durumda olup olmadığı analizinin yapılabileceği muhtemel ilgili ürün pazarlarını;

TV yayıncılığı hizmetleri,
Dijital TV yayıncılığı platform hizmetleri,
Uydu ve kablolu yayın platform hizmetleri,
Uydu platform hizmetleri veya
Ödemeli TV yayıncılığı hizmetleri

şeklinde tanımlamak mümkündür.

- (11) Digitürk'ten alınan bilgilere göre, TV yayıncılık hizmetleri pazarında 2013 yılı sonunda uydu alıcısı kullanan hanelerin oranı %65, normal/kılçık anten %19, Digitürk %(.....), D-Smart %(.....), kablo (analog+dijital) %7 ve IPTV %1'dir. Son yıllarda ülke genelinde ödemeli yayıncılık hizmeti alan abonelerin sayısı da artmaktadır. 2010 yılında %22 olan ödemeli yayıncılık penetrasyonu 2013 sonunda 5.2 milyon hane ile %27'ye ulaşmıştır. Bu pazarda ise Digitürk %(.....) pazar payı ile lider olarak konumlanmıştır. Onu takip eden D-Smart %(.....), Kablo TV (analog ve dijital toplam) %26, IPTV ise %4 pazar payına sahiptir. Digitürk, D-Smart ve

¹ D-Smart'ın uydu alıcısı satın almış olan sonrasında ücretsiz TV hizmeti sağlanan bir izleyici kitlesi de bulunmaktadır.

Teledünya'nın faaliyet gösterdiği dijital platform hizmetleri veya Digiturk ve D-Smart'ın faaliyet gösterdiği uydu platform hizmetleri gibi daha dar pazarlara ilişkin bilgiler bulunmamakta ise de sonuca etki etmemesi sebebiyle net bir ilgili ürün pazarı tanımına gidilmesine gerek olmadığı, Digiturk'ün yukarıda yer verilen muhtemel pazarların herhangi birinde hâkim durumda olduğunun varsayılabilceği kanısına varılmıştır.

I.2. Digiturk'ün İddia Konusu Davranışının Değerlendirilmesi

- (12) Bugün TV, 22.05.2009 tarihinde haber kanalı olarak yayın hayatına başlamış ve yine 2009 yılında Digiturk ile Taşıma Sözleşmesi imzalamıştır. Başvuruda, Bugün TV'nin beş yıl boyunca Digiturk platformunun 33. kanalında taşındığı, bu süre içerisinde söz konusu sözleşme kapsamındaki tüm yükümlülüklerini yerine getirdiği, ancak Digiturk tarafından herhangi bir açıklama yapılmaksızın 17.03.2014 tarihinde Bugün TV'nin kanal numarasının 48. sıraya kaydırıldığı ifade edilmiştir.
- (13) Kanalların platformunda taşınması için Digiturk ile platformda taşınacak kanallar arasında imzalanan sözleşmelerin incelenmesinden kanallara belirli bir kanal numarasının kullandırılmasına ilişkin herhangi bir düzenlemeye yer verilmediği anlaşılmıştır. Digiturk'ten edinilen bilgilere göre, kanal numarası tahsisi Digiturk tarafından kendi inisiyatifiyle, abonelerin beklentisi dikkate alınarak ve yıllardır geliştirilen ticari akıl ve pazarlama teknikleri kullanılarak yapılmakta ve mümkün olduğunca aynı tarz yayın yapan kanalların birbirlerini takip etmesi sağlanmaktadır. Digiturk platformunda yer alan kanalların, haber kanalları (40-48), çocuk kanalları (160-173), belgesel kanalları (181-193), müzik kanalları (98-109) ve spor kanalları (70-87) gibi tematik kanalların veya en çok izlenen ulusal kanalların (22-29) birbirlerine yakın olması amacıyla belirli bir numara aralığına konumlandırıldığı görülmüştür.
- (14) Digiturk tarafından Bugün TV'nin kanal sıralamasının değiştirilmesinin gerekçesi olarak, Bugün TV'nin haber kanalı olması ve haber kanallarının sıklıkla yer aldığı 40-50 kanal aralığına alınmasının daha uygun olduğu belirtilmiştir. Bugün TV'nin yayın akışı incelendiğinde kanalın haber kanalı olarak faaliyet gösterdiği anlaşılmıştır. Digiturk platformu kanal listesinde², 40-48 numaralarda sırasıyla haber kanalları olan 24, NTV, CNN Türk, Skytürk 360, Habertürk, TGRT Haber, S Haber, Kanal A ve Bugün TV'nin yer aldığı görülmüştür. Bu nedenle, Bugün TV'nin kanal numarasının değiştirilerek 48. sıraya alınması, söz konusu kanalın kendisiyle aynı tarz yayın yapan kanalların bulunduğu numara aralığına yerleştirilmesinden ibarettir.
- (15) Ayrıca Bugün TV hâlihazırda, Digiturk dışında D-Smart, Teledünya, Tivibu ve Turksat 3A üzerinden de yayın yapmaya devam etmektedir. Bu bağlamda Bugün TV'nin, Digiturk platformu hariç, ulaştığı hane sayısının toplam hane sayısı içerisindeki oranının %70-78 arası (Uydu, D-Smart, Kablo (Teledünya) ve IPTV toplam hane penetrasyon oranı) olduğu ve Türkiye genelindeki hanelerin büyük çoğunluğuna ulaştığı anlaşılmıştır. Bir platformdaki kanal numarası değişikliğinin tek başına, kanalın izlenme oranlarını ve reklam gelirlerini rekabetçi dezavantaj yaratacak şekilde etkilemesi makul gözükmemektedir.

² Bugün TV tarafından başvuruda, kanal sıralaması değiştirildikten sonra kanal listesinden silindiği iddia edilmekle birlikte Digiturk'ün web sitesinde bulunan kanal listesinde 48. kanalda Bugün TV'nin yer aldığı görülmektedir (<http://www.digiturk.com.tr/kanal/tumkanallar/>, Erişim Tarihi: 01.07.2014).

- (16) Nitekim başvuru sahibi tarafından sunulan bilgilere göre de, kanalın, eski kanal numarasından yayın yaptığı Ocak-Mart 2014 döneminde izlenme oranlarının %(.....) (ortalama %(.....)) bandında seyrettiği, kanal numarasının değiştirildiği tarih ve bu tarihi izleyen iki ayda %(.....) (ortalama %(.....)) arasında değiştiği görülmüştür. Dolayısıyla, kanal sıralaması değişikliği Bugün TV'nin izlenme oranlarında herhangi bir azalmaya neden olmamıştır.
- (17) Özetle, Bugün TV'nin kanal numarasının Digiturk tarafından değiştirilerek 48. sıraya alınmasının, söz konusu kanalın kendisiyle aynı tarz yayın yapan kanalların bulunduğu numara aralığına yerleştirilmesi olarak değerlendirilebileceği, bir televizyon kanalının Digiturk platformunda yer almadan da ülke genelindeki hanelerin çok büyük kısmına ulaşabildiği dikkate alındığında, söz konusu kanalın yalnızca Digiturk platformundaki kanal sırasının değiştirilmesinin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir kötüye kullanma olarak değerlendirilemeyeceği ve bu değişikliğin Bugün TV'nin izlenme oranlarında azalmaya neden olmayacağı kanaatine ulaşılmıştır.
- (18) Sonuç olarak, Digiturk tarafından Bugün TV'nin kanal numarasının değiştirilmesini 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında bir ihlal olarak değerlendirmek mümkün bulunmamıştır.

J.SONUÇ

- (19) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.